

THUISHUIZEN, EEN WOONVORM TEGEN EENZAAMHEID

Een Thuishuis is een studentenhuis voor ouderen die niet alleen willen wonen of dreigen te vereenzamen. 'Het is een woonvorm waar je op een leuke manier oud kunt worden', zegt Jan Ruyten, bedenker van het concept en directeur van Thuis in Welzijn. Het is zodanig ingericht dat bewoners maximaal uitgenodigd worden activiteiten te ondernemen. Zo'n 5-7 bewoners wonen in een huis van 400-450 m², liefst gelegen op een locatie waar je op 'pantoffelafstand' boodschappen kunt doen. Iedere bewoner heeft een eigen (kleine) woonkamer, slaapkamer, badkamer en pantry. Je deelt de keuken, een gemeenschappelijke woonkamer, een hobbyruimte en een logeerkamer. Als het nodig is, kan er zorg geregeld worden. In principe wonen de mensen zelfstandig.

Vrijwilligers 'runnen' het huis en ondernemen activiteiten met de bewoners die dat willen. Professionals komen alleen ter ondersteuning als het nodig is. Er zijn 8 tot 10 vrijwilligers nodig om een Thuishuis te starten. 'En op alle plekken waar we plannen hebben, is het reuze makkelijk om vrijwilligers te vinden is onze ervaring. De meeste weerstand komt nog van de professionals, maar als zij het concept doorgronden gaan ze overstag.' Een belangrijke pijler bij het concept van de Thuishuizen is het Thuisbezoek dat plaatsvindt door vrijwilligers uit de buurt bij alleenstaande ouderen thuis, die (nog) niet willen verhuizen naar een Thuishuis. Het doel is om het (te kleine) netwerk van deze ouderen weer te revitaliseren en uit te breiden.

Hetzelfde als 'Thuis'

Ruyten heeft dezelfde ervaring toen hij jaren geleden de Bijna-Thuis-Huizen opzette, huizen waar terminaal zieke mensen kunnen sterven. Daarnaast heeft Ruyten ook nog Inloophuizen opgezet voor mensen die leven met kanker en hun naasten, en die draaien prima! 'Thuishuis gaat ook een succes worden', lacht de geestelijk vader van het nieuwe woonconcept. 'Mensen vragen mij vaak wat de bewoners doen in een Thuishuis. Nou, hetzelfde als jij en ik zouden doen. Ze zijn gewoon thuis. Dus, krant lezen, boodschappen doen, uitstapjes maken, enz..' Volgens Ruyten is het makkelijker om samen iets te ondernemen dan alleen. Zeker als er een vrijwilliger is die met je mee wil. Het is een woonvorm die geschikt is voor vele mensen, maar niet voor iedereen. Je moet het leuk vinden om samen te wonen. Het is een soort 'living apart together cultuur'.

'Het leuke is dat er nu tientallen initiatieven zijn om tot een Thuishuis te komen. Een Udens Thuishuis ziet er anders uit dan een Thuishuis in Amsterdam, maar het gedachtegoed is wel hetzelfde.' De behoefte van de bewoner staat centraal en vrijwilligers ondersteunen. Er zijn momenteel vergevorderde plannen voor een Thuishuis in Deurne, Wijk bij Duurstede, Harderwijk, Amstelveen, Gemert, Uden, Schijndel, en in de Amsterdamse stadsdelen Osdorp en Slotermeer, en zelfs over de grens, namelijk in Antwerpen.

Wmo-proof

Het Thuishuis past perfect binnen de Wmo. Deze participatiewet draait om meedoen van burgers en het ondersteunen van de burgers. Het Thuishuis gaat over participatie van de bewoners, maar ook van de vrijwilligers. Vrijwilligers die zich inzetten voor het Thuishuis gaan 'outreaching' te werk. Zij gaan in de buurt op huisbezoek bij mensen die (nog) niet willen verhuizen. Het doel is om het soms hele beperkte netwerk van mensen uit te breiden of nieuw leven in te blazen. Ook hier sluiten de vrijwilligers aan op de vraag en behoefte van ouderen. Vrijwilligers krijgen een uitgebreide training. Die training is al een aantal keer met succes gegeven. 'Het is eigenlijk redelijk overzichtelijk om een Thuishuisproject te realiseren: we beginnen met een richtinggevend haalbaarheidsonderzoek van maximaal drie maanden, dan komt er de scholing van vrijwilligers van anderhalve maand en dan kunnen de vrijwilligers al de wijk of buurt actief worden. Vervolgens neemt de realisatie van geschikte woonruimte voor het Thuishuis meer tijd in beslag. Nieuwbouw in veel gevallen, maar ook toenemende mogelijkheden binnen bestaande bouw geven mogelijkheden (zoals bedrijf onroerend goed).

Variatie mogelijk

Inmiddels zijn er drie vormen van Thuishuizen, namelijk:

- 1) een regulier Thuishuis voor ouderen die niet alleen willen wonen, en/of dreigen te vereenzamen
- 2) een Thuishuis voor dementerenden ouderen en
- 3) een Thuishuis voor oudere migranten.

Met betrekking tot Thuishuis voor dementerenden heeft Ruyten veel contact met dr. Anneke van der Plaats, gerenommeerd sociaal geriater en docente. Zij is fervent voorstander van het Thuishuis en heeft ook advies gegeven over mogelijke inrichting, licht- en kleurgebruik 'Kijk, bij mensen met dementie is het belangrijk om te kijken waar zij zich prettig bij voelen. Vaak willen ze niet alleen op een kamer slapen omdat zij dit vroeger ook niet gewend zijn en veelal teruggrijpen naar herinneringen van toen zij een jaar of twaalf (of nog jonger) waren. De huidige generatie 80plussers slapen op 12-jarige leeftijd niet op een eigen kamer in een eigen bed. Natuurlijk geldt dit niet voor alle ouderen, maar het is essentieel, zeker bij mensen met dementie, te kijken naar waar zij zich goed bij voelen, en vooral zich vertrouwd en geborgen voelen – dus met zo min mogelijk stress leven.', vertelt Ruyten. 'Dat is bij een Thuishuis makkelijk vorm te geven door de inrichting en omgeving.'

Verbinding tussen mensen en organisaties

Woningcorporaties, zoals Eigen Haard uit Amsterdam, Bergopwaarts in Deurne, Omnia Wonen in Harderwijk en Goed wonen te Schijndel zien het starten van een Thuishuis zitten. Het is een aanvulling op het palet aan verschillende woonvormen, sluit aan bij behoeften van sommige huurders en bestrijdt eenzaamheid. Knelpunt blijft het vinden van een geschikte locatie. 'In Deurne heeft de corporatie haar eigen pand ter beschikking gesteld!'. Bewoners hebben gewoon een individuele huurovereenkomst met de wooncorporatie en krijgen gewoon huurtoeslag en –indien nodig- via een persoonsgebonden budget (pgb) kunnen zij zorg inkopen. De Thuishuizen zijn met name gericht op mensen met een smalle beurs. 'Het mooie is dat een Thuishuis ook een verbindende werking heeft op organisaties. De organisaties die door het Thuishuis samenwerken, zoals wooncorporaties, welzijnsorganisaties, vrijwilligersorganisaties, gemeenten en zorgorganisaties, eerstelijnsorganisaties en met name huisartsen weten elkaar nu beter te vinden,' zegt Ruyten enthousiast. Dus het Thuishuis verbindt niet alleen mensen maar ook organisaties!

Het eerste Thuishuis van Nederland gaat eind 2011 eindelijk open. 'Inmiddels heb ik geleerd dat je voor een goed idee minstens 5 tot tien jaar geduld moet hebben voordat het werkelijkheid wordt. Maar als je volhoudt, kansen creëert en ziet, en gelooft in je idee, dan lukt het', aldus Jan Ruyten.